

T. Budapest

Magyar Nemzeti Múzeum

DELLÉSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám: 137, éjeli 488. Sürgőncím: „Déliáská”, Novisad

NOVISAD, 1926. MÁJUS 12.

SZERDA

Előfizetési ára: egy hóra 40, három hóra 120, fél évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes száma ára hétköznap 150 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

Tessék gondolkodni

A parlament hétfői ülésén igen feltűnő közbeszólás történt Pribicevics Szvetozár, volt közoktatásügyi miniszter részéről. Dr. Krafft István német képviselő beszélt arról, hogy a karinthiai szlovének iskolai autonómiát kapnak és hozzáfűzte, hogy országunk német polgárai is ugyan olyan iskolai autonómiát követelnek, mint amilyen a szerbeknek volt Magyarországon. Erre szólta közbe Pribicevics Szvetozár: „Ezt pedig nem fogják megkapni”, hozzáfűzte azonnal azt is, miért nem kaphatnak a nemzeti kisebbségek kulturális autonómiát: „mert az alkotmány csak állami oktatást ismer.”

Pribicevics Szvetozáról senki sem vonhatja kétségbe, hogy feltétlenül tiszta kezű és korrekt ember, sajnos manapság ez nagy erény, nem jelenti azonban egyúttal azt is, hogy nagy koncepciójú politikus. Pribicevicsnek ugyanis tisztában kellene lennie azzal, hogy az ország határain túl is laknak délszlávok, akik bizony szintén harcolni kénytelenek nemzeti kulturájukért. Ezt a harcot pedig az anyaország politikusaiknak nem szabadna megnehezíteni, hanem inkább megkönnyíteni. Kötve hiszünk azonban, hogy Pribicevics és hasonló gondolkodású társainak kisebbség ellenes megnyilatkozásai és tettei, valamiben előmozdítanák annak a küzdelemnek a sikerét, amelyet az olaszországi délszlávok folytatnak nemzeti nyelvükért és kulturájukért.

Nem első és sajnos nem utolsó esetben mutattunk rá arra, hogy a szélesebb politikai látókör hiányát annyira igazoló ilyen események milyen kihatással vannak idegen államok szláv kisebbségeire. Ugyan mire hivatkozhatnak Olaszországban élő sorstestvéreink, a horvát és szlovén kisebbségek, ha azt kell látni, hogy az anyaország politikusai maguk is mennyire kisebbség ellenes politikát folytatnak. Pribicevics minden védelmi eszközüktől megfosztja őket, mert a fascizmusnak kisebbségellenes tetteit nem kell semmi mással igazolni, mint azzal, hogy ugyanúgy járunk el veletek szemben ahogy Jugoszláviában járnak el a kisebbségekkel és ezzel szemben ugyan mire hivatkoznak a fascizmus kénye-kedvének kiszolgáltatott olaszországi szláv kisebbségek.

A külföldön élő szláv kisebbségek csak akkor számíthatnak arra, hogy kulturális igényeiket teljesítik, ha idehaza sem, lesz panaszuk a kisebbségeknek kulturális téren. A hazai kisebbségek nem is lépnek fel túlzott követelésekkel: a németek nem akarnak más jogokat, mint azokat, amelyeket a szerbek élveztek Magyarországon és ennél többet a magyarok sem akarnak. Pribicevics azonban és úgy látszik ebben egyetért vele a mai kormány is, nem akarják ezt megadni. Pribicevics, aki mindig a volt magyarországi kisebbségek elnyomásától beszél, nem akar annyi jogot adni egy demokratikus állam kisebbségeinek, mint amennyit egy szerinte reakciós és elnyomó állam adott kisebbségeinek. A jugoszláviai kisebbségek pedig nagyon is megelégednének azokkal a jogokkal, amit az „elnyomtatás” korszakában Magyarország juttatott kisebbségeinek.

Rádicsék a közoktatásügyminiszter ellen

Nagyon súlyos az Uzunovics kormány helyzete

Beogradból jelentik: Az Uzunovics kormány helyzetét napról-napra súlyosabbá teszi az a bizalmatlanság, amellyel jövőjét várják. Senki sincs tisztában azzal, hogy meddig maradhat hatalmon Uzunovics Nikola és így nincs meg az a nyugaltság sem a kormánypárt, sem az ellenzék körében, ami a kormányhoz feltétlenül szükséges. Mindenki május 14-et várja, amikor a korrupcióról szóló interpellációkat fogja tárgyalni a parlamentben. Ez lesz a kormány tulajdonképeni erőpróbája, ha ezt sikerrel megállja, akkor a ma hiányzó bizalom is meg lesz már. Különösen Rádics pártjának magatartását várják nagy érdeklődéssel mert ugyszólván tőlük függ a kormány helyzete, a horvátok képviselői azt mondják, ha javaslataikat elfogadja a kormány, akkor semmiféle akadályt nem gördítenek munkája elé.

A korrupciók ügyében beadott interpellációk ügyének május 14-re kintüztött tárgyalásával kapcsolatosan az ellenzék nagyarányú előkészületeket tesz, hogy egységes állásfoglalásával a politikai élet irányítását magához ragadja.

Pasic házában tegnap egész nap élénk tárgyalások folytak. Reggel Maximovics Boza belügyminiszter és Zsivkovic Lyubával tárgyalt a radikális párt elnöke.

Ennek a tárgyalásnak különösen nagy jelentőséget tulajdonítanak, mert azt hiszik szoros összefüggésben áll május 14-ével.

Tegnap sokat beszéltek arról a nézeteltérésről, amely Trifunovics Misa közoktatásügyi miniszter és államtitkára Paszaricsek között van, bizonyos rendelkezések miatt. Délután Trifunovics Misa megcáfolta az erről szóló híreket.

A parlament ülése

A nemzetgyűlés tegnapi ülésén folytatták az osztrák kereskedelmi szerződés vitáját. Jovanovics Joca az első hozzászóló azt mondta, hogy az osztrák kormány már ratifikálta a szerződést és az már életbe is lépett ezért minden hosszabb vita felesleges. A vita során elhangzottakat azonban figyelembe kell vennie a kormánynak a további kereskedelmi szerződések megkötésénél.

Krajacs kereskedelmi miniszter hosszabb beszédben válaszolt az ellenzéki szónokok megjegyzéseire és kifejtette, hogy a szerződés a két fél érdekeinek tekintetbe vételével jött létre. A szerződés nagyon előnyös az országra nézve is ezért el kell azt fogadni.

Miután több szónok nem volt, az elnök szavazást rendelt el és 171 szavazattal 23 ellenében elfogadták általánosságban az osztrák kereskedelmi szerződést, majd 175 szavazattal 23 ellenében részleteiben is.

A kérvény és panasz bizottság jelentésének tudomásul vétele után az elnök az ülést berekesztette és folytatását szerda délelőt 10 órára tűzte ki.

Kihallgatások a királynál

Öfelsége tegnap délelőtt hosszabb magán kihallgatáson fogadta Uzunovics Nikola miniszterelnököt. A királyi palotából távozó miniszterelnök nem volt hajlandó nyilatkozni az újságíróknak kihallgatása lefolyásáról.

Délután hat órakor Nincics Momcsilót fogadta kihallgatáson a király. A külügyminiszter kihallgatását általában a miniszterelnök déli kihallgatásával hozzák összefüggésbe.

Politikai körökben azt hiszik, hogy abban az esetben, ha Uzunovics május 14-én megbukna a parlamentben, igen könnyen választási kormány követhetné. Arra vonatkozólag azonban semmit sem lehet még tudni ki fogja megalakítani a választási kormányt. A legtöbb esélye a radikális centrumához tartozó politikuskoknak, különösen Nincics Momcsilo külügyminiszternek van.

Rádicsék memoranduma

Tegnap délután Kovacevics Karló a Rádics párt elnöke küldöttséget vezetett Uzunovics Nikola miniszterelnökhöz. Ez a küldöttség egy 7 pontból álló memorandumot nyújtott át a miniszterelnöknek, amelyben élesen kikelnek az ellen, hogy Trifunovics Misa a közoktatásügyi miniszteri székben megsemmisíti elődjének Rádics Szeptannak összes intézkedéseit. Követelik azért, hogy Trifunovics vonja vissza sérelmes intézkedéseit és ne akadályozza meg Rádics rendeleteinek végrehajtását.

Rádicsék váratlan fellépése igen kellemetlenül érinti a kormányt és nagyon könnyen megtörténhet, hogy május 14-én már nem Uzunovics Nikola lesz a miniszterelnök.

A minisztertanács este 7 órakor rövid ülést tartott, amelyen Rádicsék követeléseivel foglalkoztak. A minisztertanács után annak lefolyásáról résztvevői nem voltak hajlandók nyilatkozni, valószínű azonban, hogy az ülés nagyon viharos lefolyású lehetett és ezzel magyarázzák a hallgatást.

A kormány levelet intézett a népszövetséghez, a nem állandó tanácsstagok ügyében

Genfből jelentik: A jugoszláv kormány levelet intézett a népszövetség titkárságához, amelyben a nem állandó tagságokat illetően olyan rendszert javasol, hogy a nem állandó tanácsstagoknak nemcsak saját érdekeiket, hanem azoknak a bizonyos államcsoportoknak az érdekeit is képviselni kell, amelyekhez ők tartoznak, úgyhogy a tanácsban valamely állam

mindenkor, legalább közvetve képviselve van. E célból azt ajánlja a jugoszláv kormány, hogy főleg állandó helyeket kreáljanak a tanácsban, amelyet 6-8 évi időtartamra a kisantant, a skandináv országok és a délamerikai államoknak juttassanak és amelyeket ezeknek az államcsoportoknak egyes tagjai mintegy kétévénként turnusokban töltenének be.

A francia hatóságok márkahamisítása adta Windischgrätznek a frankhamisítás gondolatát

A vádlottak mind azt vallják, hogy a kormány semmit sem tudott a hamisításról. „Ha Bethlen tudná mit csinálunk, letartóztatna bennünket” — mondta Windischgrätz

Budapest, május 11. A budapesti királyi büntetőtörvényszék ma délelőtt 10 órakor folytatta a frankper főtárgyalását. Az elnök megadja az engedélyt Windischgrätz hercegnek, hogy pótnyilatkozatát megtegye.

Windischgrätz: Véletlenül tudomásomra jutott Schulze halála. Ezek után nincs okom, a papirbeszerzésre vonatkozó titkot tovább is megtartani és az ügy kiderítése érdekében szükségesnek látom, hogy erről vallomást tegyek. A papírt igenis Schulze Artur, alias Werner Richard szerezte meg. Schulze Artur a Verband Deutscher Papierfabriken bizalmi embere volt, és onnan szerezte meg az úgynevezett 2. C. anyagot. Érdekes, ha ezt a papírt gőrcsővilág megvizsgáljuk, valamint a Térképészeti Intézetben készült ezerfrankosokat is és azokat az 5-10 márkásokat, amelyeket a franciák a Ruhr-vidéken készítettek, nagyon nagy mértékben meglátszik, hogy az anyag teljesen azonos. Hozzójárult mindezekhez az, hogy Schulze Artur két hélig Duisburgban kénytelen volt segédkezni a franciáknak a márka hamisításnál és ezért az anyagot a legpontosabban ismerte. Így jöttem én, aki a

Ruhr-vidéken jártam és láttam a franciáknak ezt az eljárását, Schulzéval összeköttetésbe, és Schulze szállította nekem ezt az anyagot. A Ruhr-vidéken voltam, láttam a békés németországi lakosságra rászabadított franciák eljárását, láttam, hogy a franciák mit tesznek mint győzők, hogy milyen ügyesen csinálják ezt a dolgot, sok eszmét ott nyertünk.

Windischgrätz herceg ezután leült és Kurcz állott fel. Méltóságos elnök ur! Nem lettem felszólítva arra, hogy Rába vallomására megjegyzéseimet megtegyem.

Elnök: Tessék.

Ez alkalommal is csak azt ismételhetem meg, amelyet első vallomásom alkalmával kijelentettem. Ma is állítom, hogy felettes hatóságomtól semminemű utasítást nem kaptam, sem pedig erre vonatkozólag jelentést nem tettem. Nem akarom ismételni, hogy a frankhamisítás iránt nagy averzióval viselkedtem és szinte beleszóppentem ebbe az ügybe.

Windischgrätz: Semmiféle nyilatkozatot Kurcz hazafiságára nem tettem ez távol állott tőlem, ezeknek az uraknak hazafiságához, bizonyára semmilyen részről szó sem férhet.

Windischgrätz félt, hogy Bethlen tudomást szerez a hamisításról

Az elnök ezután Andor Endrét hallgatja ki Andor nem érzi magát bűnösnek. Elmondja, hogy őt Héder János vezette fel Windischgrätzhez, aki közölte vele, hogy egy irredenta akció keresztülviteléről van szó. Közlebbi adatok iránt nem érdeklődött.

Elnök: Volt szó arról, hogy a kormányhoz közelálló emberek, vagy a miniszterelnök is tud a dologról?

— Erről nem volt szó, sőt Windischgrätz nekem több ízben azt mondta, hogy ha Bethlen erről a dologról tudna, lecsukta minket.

— Vagyis arról volt szó, hogyha Bethlen erről tudomást szerezne, mindenkit lecsukta, aki benne van a dologban?

— Nem mondta, hogy mindenkit lecsukta, hanem, hogy lecsukta minket. Azután elmondja, hogy a hercegnek átadott két fényképet az utlevél kiállításához. A plaszirozás ügyében Jankovicsal tárgyalt, aki úgy intézkedett, hogy ő Milánóba utazzék és ott egy Zakariás nevű magyar kereskedő segítségével igyekeztek elhelyezni az ezerfrankosokat. A hamisfrankosok terjesztését nem kezdte meg, mert egy érthetetlen szövegű táviratot kapott és ebből arra következtetett, hogy baj van.

Ezután Vinkler István kihallgatását kezdi meg az elnök. A vádlott elmondja, hogy a múlt év szeptemberében Mankovics felszólította őt, hogy vegyen részt egy irredenta akcióban. Néhány hét múlva Jankovics lakására ment fel, ahol Jankovics előadta, hogy a mozgalomban Windischgrätz és Nádosy is részt vesz. Majd Zadravetz lakására mentek fel, ahol a püspök kivette az esküt. A terv az volt, hogy főleg az északi országokban igyekeznek elhelyezni a hamis frankosokat. Minden egyes városba két embert szemeltek ki. Az egyik a terjesztő lett volna, a másik mint tőle különálló ismeretlen egyén baj esetén a bűnjeleket tüntette volna el és a szökésben segédkezett volna.

Elnök: Mondotta azt önnek Mankovics, hogy a belügyminisztériumból fognak utlevelet kapni és, hogy a berlini és bécsi követségen lehetővé fogják tenni új utlevelek kiállítását?

Nem volt hivatalos támogatás

— Ezt Mankovics nem mondta.

— Ön azt mondta a nyomozás során hogy jelentős adatok azt a látszatot keltették, hogy ennek az akciónak bizonyos félhivatalos jellege van.

— Meglehet, hogy valami olyat mondtam Nádosy szerepére gondolhattam ezt.

— Azt kérdezem, hogy ezt mondta e?

— Nem.

— Miért van ez akkor felvéve?

— A jegyzőkönyvet felolvasás nélkül irtam alá, lehet, hogy féreértette a fogalmazó, de ilyen határozottan azt nem mondhattam, hogy hivatalos támogatást helyeztek volna kiállításba.

— Az ügyészség előtt is azt mondta, hogy azt hitte, hogy ennek az akciónak hivatalos színe van. Csak miután december 20-án Windischgrätzrel találkozott, akkor változott meg ez a véleménye. Mondta ezt, vagy nem az ügyész előtt?

— Én azt hittem, amíg Windischgrätz kegyelmes urral nem beszéltem, hogy tényleg valamilyen támogatást fogunk kapni. Következett ez abból, hogy Nádosy is vezére az akciónak, de nekem senki nem mondta, hogy támogatást fogunk kapni.

— Amikor Windischgrätzrel találkozott, mit gondolt?

— Azt láttam, hogy csak Windischgrätz és Nádosy volt beavatva a dologba.

— Na végre! Volt szó arról, hogy a berlini és bécsi követség fogja annak idején kiállítani az utleveleket?

— Nem, ezt nem is vallottam soha.

Az elnök ezután tízperc szünetet rendel el. Tizenkét óra után néhány perccel nyitotta meg újból a tárgyalást Töreky tanácselnök. Elsőnek Olchváry Ödön bátyját hallgatják ki. Elmondja, hogy neki öccse egy ízben azt mesélte, hogy hazafias célból valamilyen akciót terveznek, amelyben ő is részt vesz. Öccsével együtt ő is felment Rábához és kijelentette, hogy hajlandó szerepet vállalni az akcióban. Rába erre Windischgrätz elé vezette, aki megkérdezte tőle, hogy van e utlevele. Miután az utlevél már lejárt, meghosszabbítás céljából Rábával Hetényihez ment, aki néhány nap múlva át is adta neki a meghosszabbított és vízummal ellátott utlevelet. Utlevél és vízumköltségre nyolcmilliót kapott a hercegtől.

Kedélyes vallomás

Azután Varga Béla dr. kihallgatás következett. Elmondja, hogy a Belvárosi Kávéházban történt találkozásuk alkalmával Jankovics avatta bele az ügybe. Később találkozott Windischgrätzrel és Rábával is. Jankovics azt mondta neki, hogy Stockholmba kell utaznia és át is adott neki egy 3000 frankról szóló csekket a stockholmi Svenska Bankához címezve. Amikor Bécsben azzal az indoklással, hogy mint román fakereskedő akar Svédországba menni ezt a csekket felmutatta, a konzulatusi tisztviselő a következőket mondta: stockholmi

vagyok, de ezt a bankot nem ismerem. (Derűtlenség). Ezután a német követségen próbálkozott, ott meg azt mondták, hogy a román fakereskedők végigöznlik egész Németországot, de nem szállítanak. Azt mondták, hogy a románok különben sem tisztességes emberek (Derűtlenség). Amikor láttam — folytatja Varga — hogy az akció nincs jól előkészítve és ha netán lekaphatnák külföldön (Derűtlenség) a segítség akkor is el fog maradni, visszajöttem le számoltam a pénzzel és többet nem vettem részt semmiben.

Felhívtak arra, hogy tegyem le az esküt, de én kijelentettem, hogy mint református ember nem esküdhetem katolikus püspöknek, ha megbíznak bennem akkor jó, ha nem, szintén jó. (Derűtlenség.) Kijelenti, hogy sohasem volt alkalmazottja a Nemzeti Szövetségnek és, hogy sohasem hallott arról, hogy a kormány vagy a miniszterelnök tudott volna a dologról.

A további kihallgatások

Az elnök azután Szörtsey kihallgatását kezdi meg. Szörtsey kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek, semmiben részt nem vett, az egész dologról csak a Perényi féle levél idején szerzett tudomást. Windischgrätz és Nádosy megerősítik Szörtsey vallomását, mire Rába is módosítja előbbi vallomását és kijelenti, hogy nem emlékszik arra, hogy a Nemzeti Szövetségben találkozott volna Szörtseyvel.

Mankovics kijelenti, hogy a dologról csak akkor szerzett tudomást, amikor Rába arról értesítette, hogy az öccsét letartóztatták. A Baross-tól Nádosy által kieszközölt pénzüsszeg felvétele alkalmával Baross csodálkozott azon, hogy Nádosy a rendes szokással ellenkező módon kér pénzt jöllehet tudnia kell, hogy ez nem szabványos kiutalási mód. Az volt a véleménye, hogy Barosznak nem volt tudomása arról, hogy milyen célra kérte Nádosy tőle a pénzt.

Az elnök délután 2 órakor a tárgyalást felfüggeszti és annak folytatását szerdán délelőtt 9 órára tűzi ki.

Megsebesült egy villamos kalauz

Éretlen tréfa, vagy könnyen végzetesé válható baleset történt tegnap déltán a Grossinger gyógyszerár előtt. Dosztál Ferenc villamoskalauz az egyik villamoskocsi előtt foglaltoskodott. A kocsi líráját húzta át a másik oldalra, amikor az ucca templomfelőli oldaláról eddig még ki nem derített helyről egy jókora üvegdarab esett a kezére. A három milliméter vastagságú üveglap csontig hatoló súlyos sebet ejtett a villamos kalauz kezefején úgy, hogy szolgálatát tovább nem láthatta el, mert sérülését orvosi kezelés alá kellett venni. A megindult rendőri nyomozás van hivatva megállapítani, hogy az üveglap honnan repült az utestre és ki okozta a kalauz sebesülését.

Blédben ülésezik a kisantant

Bécsi távirat arról számol be, hogy a kisantant megbizottai május 17-én konferenciára gyűlnek össze, amelynek főbb pontjai a következők:

1. Új hatalmi csoportosulások közép és kelet Európában az orosz-német szerződés következtében. 2. A jugoszláv-cesh-román szerződés meghosszabbítása. 3. Állásfoglalás a locarnói szerződés ügyében. 4. Katonai természetű megbeszélések.

Srpska Trgovačka Banka D. D. u Novom Sadu

Telefon: 183 és 376.

Nyújt váltó és folyó-számlai hiteleket. Takarékbetéteket elfogad és kamatoztat legelőnyösebb feltételek mellett.

Betéteket felmondás nélkül is

3697 visszafizet. 38

Nemcsak belföldi és külföldi, hanem a világ akármelyik piacán kifizetéseket eszközöl: gyorsan, pontosan és olcsón.

Bizalmas tárgyalások az angol kormány és munkásvezérek között

Apad a sztrájkolók száma — Balgwin csak a sztrájk megszűnése után hajlandó tárgyalni

London, május 11. Londonban és mindent a vidéken nyugalom uralkodik. csupán egyes helyeken voltak összetűzések. A különféle ipari ágakban a sztrájkolók kezdenek visszaszivárogni, a gyárakba, de azért az általános sztrájk az egész országban továbbtart. Az angol hadsereg színejavát, négyezergárdistát rendeltek ki a szállítmányok védelmére. A fegyveres erő távoltartotta a csöcseléket a dokkoktól és így sikerült a városba szállítani az élelmiszereket. Általános felfogás szerint Baldwin hajlandó tárgyalni a munkásokkal, de azt követeli, hogy előbb le kell fujni a sztrájkot. Azután Baldwin be fogja váltani ígéretét, hogy könnyít a munkások sorsán.

A lapok közlik a canterbury és yorki érsek felhívását, akik azt óhajtják, hogy a munkások vonják vissza az általános sztrájkra vonatkozó rendeletet, a kormány pedig ujítsa meg egy bizonyos idő múlva a szénipari tárgyalásokat, a bányatulajdonosok pedig vonják vissza korábbi határozataikat. A hivatalos kommunikáció szerint egyes forgalmi ágakban szünetel a munka, az élelmiszer ellátás azonban napról napra kielégítőbb.

Edinburghban két vonat összeütközött, három utas meghalt. Hétfőn négyezer vonat közlekedett. A vasuti társaságok személyzetének egyötöd része szolgálatban van. A helyzet egyébként nyugodt. Rendzavarás csak szörvénnyosan fordult elő.

Élénk feltűnést keltett a félhivatalos British Gazettenek az a ma megjelent közleménye, amelyben a sztrájk törvényellenes jellegét és a kormány jogi szakértőink erre vonatkozó álláspontját szögezi le. Azt hiszik, hogy a kormány ennek a szakvéleménynek birtokában, az eddiginél is erősebb fellépésre készül. Hírszerint a sztrájk alap lefoglalását mérlegelik.

A titkos államtanács legközelebb ülést tart, amelyen érvénytelennek a kormány ama közlésének, hogy a munkát felvevő munkásokat a szakszervezetek részéről illetékes járulékok elvesztéséért nyugdíjjogosultsággal kárpótolják és a munkások részéről való bármilyen megtorlás ellen megvédjék. Politikai körökben azt várják továbbá, hogy a sztrájkmozgalom

ellen életbeléptetett és annak megnevezésére törekvő kormányintézkedések, a legközelebbi napokban teljes sulyal érezhetővé válnak és ugyanakkor olyan törvénykezési és alkotmányos természetű akciót fognak végrehajtani, amely alkalmas lesz a lehető legteljesebb erkölcsi hatás elérésére. Londonban és más angol városokban bírói eljárás indult a zavargók ellen az a vád, hogy a rendőrség és a járművek elleni támadásokban részt vettek, vagy pedig rémhíreket terjesztettek. A vádlottakat részint pénzbüntetésre, részint fogházbüntetésre, vagy kényszermunkára ítélték.

Az angol kormány és a munkásság vezetői között bizalmas megbeszélések folynak a sztrájk megszüntetéséről. Egyelőre még nem lehet tudni, hogy ezek a tárgyalások milyen eredményre fognak vezetni, de a fővárosban máris számolnak azzal a lehetőséggel, hogy a sztrájk éppen olyan meglepetésszerűen véget érhet, mint amilyen gyorsan kitört. A tegnapi esti minisztertanács után Avans hadügyminiszter a királyi palotába ment, hogy jelentést tegyen a királynak. Ma ismét minisztertanács foglalkozik a munka szünetelés következtében szükségessé vált intézkedésekről.

A londoni napilapok továbbra is korlátozott terjedelemben jelennek meg. Egyes lapokat rögtönzött formában adnak ki, ezzel szemben a vidéken a legtöbb lap már ismét teljes rendben jelenik meg. Reggel 9 órakor valamennyi yorksirei és dél-walesi újság kapható Londonban. Ez arra mutat, hogy a nyomdásziparban már sokan visszatértek a munkához, másrészt, hogy a szállítási viszonyok megjavultak. A londoni lapok kis terjedelemben is nagy keletiek. Hogy a sztrájkolók száma mekkora, azt pontosan megállapítani nagyon nehéz. Azok a szakszervezetek, amelyekre a munka megszüntetésére szóló parancs kiterjed, valamivel több mint kétmillió tagot számlál. Ebben a számban több mint 800.000 esik a bányászokra és több mint 400.000 a vasutas. Ezek közül azonban már sokan munkába álltak. Az omnibuszkoesik is munkába álltak. Az oceánjáró hajók forgalmát a sztrájk nem érinti, a hajók menetrendszerű pontossággal közlekednek.

Rendezik a jugoszláviai magyarok nyugdíj ügyét

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés mai ülésén Várnay Dániel nemzetgyűlési képviselő a külügyi tárca költségvetésének tárgyalása folyamán kérdést intézett a kormányhoz, az utódállamok területén maradt nyugdíjasok ügyére vonatkozóan. Valkó Lajos külügyminiszter a kérdésre a következő választ adta: Bethlen István miniszterelnök már közölte a nemzetgyűléssel, hogy a jugoszláv kormánnyal

nekünk, bizonyos függő kérdések elintézésé ügyében, tárgyalásaink vannak. Ezidőszert kereskedelmi tárgyalások folynak. Ugy a jugoszláv, mint a magyar kormány már összeállította azoknak a kérdéseknek a listáját, amelyekre nézve a tárgyalást fel fogjuk venni. Ezek között szerepel a nyugdíjasok ügyének rendezése is.

Egy bicsérdysta cikke Bicsérdy mesterről

Bicsérdy Mester elhagyta adakalehi magányát és utban van Magyarországra ráncbaszedésére

Amint az előre látható volt, az erdélyi reformátor tanai számára megnyitottak az ország-határokat. Az eldobott kő hullámai egyre nagyobb gyűrűben fogják össze a figyelőket, betegeket, egészségeseket egyaránt. Három évi nyilvános erdélyi propaganda után Bicsérdy mesternek mindinkább kidomborodik történelmi elhivatottsága. Az erdélyi magyar fájának Gandhiját látja ma már benne, akin megtörik a maró guny mérgezett fegyvere s ezrével áll tanúságtételül melléje. Csaknem egy teljes évig élt a nyilvánosságtól eivonultan a Mester, hogy felkészüljön diadalmasan felszökkenő hírnévvé magyarországi s egyuttal legkedvesebb propaganda útjára. Az idő mindent magától megérel. Hiveinek és követőinek száma ott is ezekre

sokasodott már. Nem térhetett ki többé hát a sürgető hívásoknak. Kiváltotta utlevelét és május 9-én délelőtt elindult Adakaleh szigetéről. A bécsi expresszhajón titkárnője és egyetlen bizalmasa a szép Gerber Jolán, valamint sajtófőnöke, Evieen erdélyi lapszerkesztő kísérik. Az adakalehi ház azonban nem marad árván. A rózsaszínű kis portát egy bájos kis lány, a szigetlakó törökök dédelgetett, öröklő vidám hercegnője: Bicsérdy Aranka fogja apja távollétében erős kezekkel kormányozni. A magyar területre lépő „Mester” első állomása a magyar tudományos világ centruma Budapest lesz, hol május 12-én kell kikötnie. Losonci, a Pesti Napló szerkesztője az a szerencsés első, aki az érkező Mestert meginterjúolhatja. Eddig

megjelent tárgyilagossá és az Esmével szimpatizáló cikkeit óhajtotta meghálálni a Mester, amidőn jöelöre beleegyezett abba, hogy Mohácsra eléje jöhet. Addig — legalább is az újságírók számára — néma marad.

Pesti előadássorozatainak időpontja felől még nem döntött. Erdélyi keserves tapasztalatai után a levélben tömegesen ajánlkozó impressáriókkal látatlanban nem állapodott meg. Csak Pesten és csak személyesen óhajt tárgyalni. Rákosszentmihályon fog lakni, hol a sokat emlegetett titkárnő mamája várja az érkezőket. S talán mint boldog anyós csatlakozik a visszatérőkhöz. Mert hát egy kis huncutság mégis csak lakozik ebben a Bicsérdy Bélában. Már róla álmodnak bizonyára az összes kalandos-szívű pesti bakfisok és az örökifjuságért reszkető mamák akácillatos forró májusi éjszakákon.

Adakaleh, 1926. május 9.

Garamszeghy János

Októberben már gázzal fűthetünk

A városi gázgyár üzembehelyezése munkái erőteljesen folynak. A gyári munkálatokkal egyidejűleg megkezdtek az uccai vezetékek javítását is, amelyek meglehetősen megrongálódtak az alatt az idő alatt, amíg nem volt gázszolgáltatás Noviszádon. A gázgyárat szeptemberig teljesen rendbehozzák és addigra az egész város területén elkészülnek a vezetékek javítási munkálatokkal és úgy, hogy októberben már megindul a gázgyár üzeme. A város számítása szerint főleg ipari célokra, továbbá főzésre és fűtésre fogják használni a gázt, néhány uccát azonban gázzal világítanak is. A városi tanács, hogy minél elterjedtebbé tegye a gázzal való fűtést és főzést, nagyon olcsó áron fogja bevezetni a gázt a magánházakba. A háztulajdonosoknak önköltségi áron fogja számítani a bevezetési munkákat. Tekintve, hogy a gázzal való főzés ma a legpraktikusabb, valószínű, hogy igen sok noviszádi háztartás erre fog berendezkedni.

A gáz bevezetésének, valamint a gáz fogyasztási árát a kibővített városi tanács közgyűlése fogja megállapítani, még pedig valószínűleg egyik legközelebbi alhalommal.

A Norve nem indulhatott el az északi sarkra a nagy vihar miatt

Kingsbayból jelentik: Az Amundsen expedíció északsarki útjára minden előkészület megtett és az utolsó jelentések szerint, ma reggel a Norve a legteljesebb készenlétben van. Déli egy órára tervezték a jéghegy elindulását, azonban a beállott nagy szélvihar miatt az elindulást el kellett halasztani.

Az angol sztrájk olcsó tojáshoz juttatta a bécsieket

Bécsből jelentik: Érdekes jelenség mutatkozik a bécsi élelmiszer piacon az angliai sztrájkkal kapcsolatban. A főképpen Lengyelországból érkező tojásszállító vonatok a sztrájk következtében nem juthatnak el rendeltetési helyükre és így a kereskedők az ausztriai piacokon igyekeznek tudni árúikon. A nagy versengés következtében a tojás ára a bécsi piacon lényegesen csökkent.

— Ruhalopás Futakon. Tegnap éjjel ismeretlen tettesek behatoltak Ninkov Zsivan sztrárfutaki lakos nyitvahagyott lakásába és onnan 5000 dinár értékű ruhát loptak el. A csendőrség megindította a nyomozást.

Garantált tiszta fehér

kőso

és finoman örölt kőso, vagononként és kis tételekben azonnali szállításra kapható

Gausz János, Novisad

Futočki put 66. Telefon interurban 534.

„Találkoztam az édesanyámmal“

Édesanyám már hat éve meghalt. Tegnap mégis találkoztam vele itt Rómában, világos nappal a Villa Borghese napsütéses sétányán, a koronás piniák alatt, néhai Borghese bíboros híres szökőkútja mellett.

Egy koldus szólított meg. Férfi. Erős volt, egészséges. Olaszországban ma is sok a koldus és bizony nem szeretem észrevenni őket. Az Ég tudja, mire fordítják azt a soldót, amit az idegentől kikönyörögnek. Ez pláne egészséges embernek látszott, miért nem megy dolgozni?

Az ember felém nyújtotta kezét s elmormolta a szokásos mondkáját. Oda sem figyeltem neki. Vézna kisfia nyöszörgött mellette.

— Povero disoccupato! nyafogta az ember. „Munkanélküli“. De én már mentem szótlanul tovább.

Már majdnem elmentem mellette, mikor a talján koldus még egy szót mormolt utánam:

— Per la memoria della sua mamma benedetta! nyögte . . .

„Az ön áldott édes anyja emlékére!“

Vannak pillanatok az életben, amikor az emberben öntudatlan mágikus erők ébrednek fel s az ember szinte gépiesen cselekszik a hatásuk alatt. A lábam megtorpant s nem is tudom hogyan, kezem máris a zsebemben kotorászott. Egy líra akadt az ujjam ügyébe. Ugy adtam oda a kisfiu kezébe, mint aki lopta és most siet visszaadni, mint aki fél, hogy elkésik az adással. Jaj, ha már közben elmentek volna! Utánuk kellett volna futnom.

„Az áldott édes anyja emlékére!“ Honnan tudta ez a koldus, hogy az én édesanyám már halott s hogy már csak az „áldott emléke“ él a szívemben?

A koldus köszönetet: — Grazie! De én nem hallottam a hálálkodását. Ugy éreztem hirtelen, mintha az édesanyám egyszerre előm toppant volna. Mintha a piniák közül, a felhők felől, sugaras szárnyon leereszkedett volna mellem, megsuhintotta volna arcom, megsimogatta volna kezemet, amellyel azt a rongyos lírát előkerestem s mintha nem is a koldus, hanem ő mondotta volna: — Grazie! Köszönöm! Oly boldogan, olyan acélos léptekkel mentem hazafelé az árnyas, fásoros uton, s ő mellettem, fölöttem, végig a fák között . . . Amióta meghalt szegény, hat éve már, soha sem éreztem ily közel magamhoz. Utána is, egészen estig oly meleg volt a szívem, oly napsugáros; szinte a fellegekben jártam.

Ezt se hittem volna. Hogy én itt Rómában, a Villa Borghese napsütéses sétányain, a lombkoronás piniák alatt meghalt édesanyámmal fogok találkozni! Pedig hiszen igaz: ha ő a jó Istennél van, akkor vele és őbenne mindig nálam is van.

Mily jó dolog is: hinni a Szentek egyes ségében! És hinni abban, amit Krisztus Urunk mondott, hogy: „boldogabb dolog adni, mint kapni“!

Bangha Béla S. J.

1926. Május 12. Szerda

Római katolikus: *Pongrác*. Protestáns: *Pongrác*. Görög keleti: (*úpr. 29.*) *Jázon*. A nap kel reggel 4 óra 28 perckor, nyugszik 19 óra 25 perckor. A hold kel 5 óra 6 perckor, nyugszik 19 óra 50 perckor. Nemzeti Színház: A farsang tündére. Apolló

mozi: Monsieur Beaucair (Rodolfo Valentino a főszerepben)

Időjárás: (A petrovradini katonai meteorológiai állomás jelentése) Hazánkban az északnyugati és délkeleti részek kivételével mindenhol bőséges esőzés. A hőmérséklet emelkedett.

Időjárás: Esős, meleg idő várható, keleten erős széllel. A felhőzet általános marad, eső mindenhol lesz kivéve az ország északnyugati széleit. A hőmérséklet emelkedni fog, különösen az ország keleti részein. Noviszádon boros esős idő várható, mérsékelt széllel, 10–20 C° hőmérséklettel.

— **A királyné Beogradba érkezett.** Mária királyné hétfőn este 10 órakor a zagrebi gyorsvonattal Beogradba érkezett, Marienbadból, ahol három hétig tartózkodott. A pályaudvaron a király, dr. Jovanovics Vasza közlekedési miniszter, Damjanovics Jasa tábornok, Hadzsics tábornok szárnysegéd és Zecsevics tábornok helyőrségi parancsnok jelentek meg a királyné fogadtatására.

— **A vojvodinai városok szövetsége.** Két napig tanácskozott Beeskereken a vojvodinai városok szövetsége. A tanácskozáson főleg a készülő községi törvényt tárgyalták.

— **Noviszádi tanítónő a párisi nemzetközi tánckongresszuson.** Katyanszki Vidoszava noviszádi táncitanítónő Párisba utazott, ahol részt vesz a táncoktatók nemzetközi kongresszusán, ahol a legmodernebb táncokat fogja tanulmányozni, hogy az őszi szezonban Noviszádon oktathassa azokat.

— **A noviszádi polgári fiúiskola hangversenye.** A noviszádi polgári fiúiskola növendékei vasárnap május 16-án délután 3 órai kezdettel táncal egybekötött hangversenyt rendeznek az intézet (Futaki u. 65.) tornatermében. Beléptidij nincs, felülfizetéseket köszönettel fogadják.

— **Vitos a lengyel miniszterelnök.** Varsóból jelentik: A köztársaság elnöke Vitos Vensant a földműves párt elnökét bizta meg a kabinet alakításával, aki meg is alakította kormányát.

IZZADÁS ELLEN

csak „FORMINOL“, Depo: SOA, Novisad.

— **Beiratások a zárda I. elemi osztályába.** A zárda I. elemi osztályába május 15-ig lehet csak beiratkozni naponként 8–11 óra között

— **Beiratások az I. elemi osztályba.** A Szabadság-téri állami elemi iskolában az első osztályu tanulók folyó évi május hó 1-től május hó 15-ig délelőtt 8–11 óráig iratkoznak. Ide beiratkozni kötelesek azon magyar anyanyelvű fiúk, kik a hatodik élet évet betöltötték és 1919. évi szeptember 1-től 1920. évi szeptember 1 közüi időben születtek. A beiratásnál a gyermek születési bizonyítványát be kell mutatni. Az igazgatóság.

— **A református gyermekek beiratása az elemi iskola I. osztályába.** A református vallásu 6 éves gyermekeket az első osztályba, mindennap be lehet iratni május hó 16-áig a Grobljanska ucca 6. szám alatti külső református elemi iskolában.

BUTOR RÉSZLETFIZETÉSRE

ATLAS D. D. BUTOR és FAÁRUGYÁRBAN Novisad, Sumadijska u. 10. (A Hal-teren túl)

— **Elsikkasztotta a ruhaszövetet egy szabó.** Momics Sztevan noviszádi lakos 1700 dinár értékű ruhaszövetet adott Mockó Ludevit szabósegédnek, hogy abból ruhát készítsen neki. Mockó ahelyett, hogy elkészítette volna

a ruhát 700 dinárért eladta a szövetet egy szabónak. Momics ezt megtudta és feljelentette Mockót a rendőrségen amely a megbízhatatlan szabósegédet letartóztatta, az eladott szövetet pedig visszajuttatta tulajdonosához.

— **A beltéri kath. Olvasókör május 23-án, Pünkösöd vasárnap este 8 órai kezdettel műsoros estélyt tart.**

— **Elmaradt a noviszádi kommunisták ügyének tárgyalása.** Crvencics Nikola és társai ügyében tegnap kellett volna megtartani a főtárgyalást a noviszádi törvényszéken miután azonban Radulovics Miloje tanácselnök megbetegedett, a tárgyalást bizonytalan időre el kellett halasztani.

— **Felgyújtotta szülei házát.** Velykov Ráda loki lakos 9 éves fia cigarettára gyújtott és bement a kamrába ahol a cigarettával meggyújtotta az ott felhalmozott szalmát. A tűz rohamosan terjedt és nemsokára a szomszédos épületek is lángban állottak úgy, hogy a tűz által okozott kár több ezer dinár. A hatóság a gyermek szülei ellen gondatlanság miatt vizsgálatot indított.

— **A jó mester.** Ivancevics Milorad zsabylai moztulajdonos feljelentette Klupner Lőrinc lakost, hogy 100 liter benzint lopott tőle. A csendőrség által megindított nyomozás megállapította, hogy a benzint nem Klupner Lőrinc, hanem inasai lopták, de a lopásra a mester beszállt rá őket.

— **Halálozás.** Lyotics Pavle a noviszádi tanítónőképző igazgatója tegnap reggel 8 órakor hirtelen meghalt 59 éves korában. Temetése ma délután három órakor lesz az állami tanítónőképzőből

— **Sikkasztó ügynök.** A petrováci csendőrség letartóztatta Veres Mihályt a Singer varrógép lerakat ügynökét, aki március és április hónapokban 7000 dinárt inkasszált, a pénzzel azonban nem számolt el, hanem azt elköltötte. Verest beszállították a noviszádi ügyészség fogházába.

— **Éjjeli csendháborítás és kabátlopás az Epres uccában.** Tegnap éjjel az Epres uccában nagyon zajosan viselkedett és minden járókelőbe belekötött Miklós Ferenc, amíg az ügyeletes rendőr be nem vitte a rendőrségre. Itt kiderült, hogy Miklós Ferenc foglalkozás nélküli egyén, de még mást is megállapított a nyomozás. Miklós panaszokot Pergl Jánosnak az Aranyhordó vendéglő szolgájanak, hogy nincs pénze és hogy szert tegyen reá elmegy majd az Epres uccai Fehér féle vendéglőbe mulatni, ahol ellop egy kabátot és azt eladja. Azon éjjel tényleg el is lopták a kocsmában Szabadi Tamás kabátját. Miklós Ferenc tagadja, hogy ő lopta volna el a kabátot, valamint azt is tagadja, hogy Pergl Jánosnak kabátlopásról beszélt volna. Miklóst őrizetbe vette a rendőrség.

— **Gyanus csavargót fogtak a noviszádi pályaudvaron.** A noviszádi pályaudvari rendőrség a pályaudvaron letartóztatta Markovics Márk veszélyes csavargót és vasuti tolvajt. Markovics Márk Tesics Dimitrije nevű társával tavaly több vasuti lopást követett el, amiért a zemuni rendőrség letartóztatta. A noviszádi rendőrség azt hiszi, hogy Markovics a fogházból megszökött és mindaddig fogva tartja amíg ennek ellenkezőjéről meg nem győződik.

— **Két évi börtön hétezer dinárért.** A noviszádi törvényszéken dr. Belajcsics Vladimír törvényszéki elnök tanácsa tegnap két évi börtönre ítélte Ceil Szergije 24 éves kievi születésű orosz menekültet, mert 1926. februárjában belopódzott Pírnat Ferenc kamenici ucca 46. számú házában levő lakására és a szekrény fiókból 7000 dinár készpénzt loptott. A elítélt és ügyész megnyugodott az ítéletben.

Apolló **MONSIEUR BEAUCAIR** május 12-én.

Klasszikus film XV. Lajos és Pom adour asszony idejéből 10 felvonásban. — Főszerepben: **RODOLFO VALENTINO.** — Mesés felvétel! — Pazar pompa! — Rendes helyárák!

SPORT

Az Odszaci SC új sporttelepének megnyitása

Odszacról jelentik: Kevés vajdasági sportegylet van, amely oly gyors tempóban haladt volna előre a fejlődés terén, mint az odszaci sport klub. A fiatal egyesület, amely a múlt évben még a vásártéri libalegelőn volt kénytelen mérkőzéseit lejátszani egy nagyon rövid és nagyon szűk helyen, amely hely nem is volt pályának nevezhető, ma már egy 249 négyszögölnyi területen fekvő, bekerített, modern sportteleppel rendelkezik, amely telepen az előírt nagyságú futbalm pályán kívül két tennispálya s a könnyű atlétikához szükséges területek és felszerelések állnak rendelkezésre egy csinosan megépített kis pavilonnal és kerthelyiséggel, mely a község kedvenc kirándulóhelye lesz a közel jövőben. Hosszu hónapok fáradságos munkája árán, valamint a sport iránt lelkesedő helybeli és vidéki sportbarátok áldozatkészsége folytán sikerült egy modern s a legmagasabb igényeket is kielégítő sporttelepet létesítenie. A mű be van fejezve s várja átadását a sportot űző és sportkedvelő közönségnek.

Május 18-án történik meg az ünnepélyes megnyitás az alábbi program szerint:

Reggel 5 órakor ébresztő mozsárlövés. Utána a katonazenekar vidám indulókat játszva bejárja a községet. Reggel 6 és 8 órakor az érkező alszövetségek, testvéregyesületek kiküldötteinek és a vendégeknek fogadtatása az odszaci állomáson és autókkal beszállítása a Heitz-féle vendéglőbe.

Délelőtti 10 órakor az összes helybeli társadalmi és kultur-egyesületek képviselőinek, a vendégeknek, a nagyközönségnek, valamint az elemi és polgári iskolák növendékeinek tantervük vezetésével melletti gyülekezése a templomkertben, ahonnan egynegyed 11 órakor ünnepi menet indul ki katonazenével s a helybeli tűzoltóság egy disz-szakaszával a főnyílár melletti sporttelepre, ahová a feldiszitett kapu át vonul be s fél 11 órakor veszi kezdetét a pályafelvezetési szertartás katonazenekari kísérettel.

Fél 12-től 1 óráig a katonazenekar tiszteletét rendez a telepen.

Délután 1 órakor ünnepélyes diszebed a telepen felállított sátorban, mely alkalommal hangzanak el az ünnepi beszédek is szerb, magyar és német nyelven.

Délután 3 órakor a helybeli polgári fiú-és leány-növendékei tornagyakorlatokat mutatnak be és ifjúsági versenyt tartanak a könnyű atlétikából. Végül fél 5 órai kezdettel megnyitó futbalmérkőzés lesz.

Este 8 órakor a Heitz-féle vendéglő összes helyiségeiben táncmulatságot rendez az OSC, melyhez a zenét a katonazenekar szolgáltatja.

A délelőtti megnyitó ünnepséghez beléptidij nincsen.

A délután 3 órakor kezdődő ifjúsági verseny és futbalmérkőzéshez a beléptidij felnőtteknek személyenként 10 dinár, gyermekeknek 12 éven alul személyenként 5 dinár, míg az esti táncmulatság beléptidija személyenként 10 dinár.

Az alszövetségek és testvéregyesületek vezetőségeik után külön is meghívtnak a megnyitó ünnepélyre és előzőleg jelensék az OSC vezetőségének, hányan jelennek meg, hogy a diszebed terítkeinek száma megállapítható legyen.

Ezuton is felkéri az OSC vezetősége mindazokat, akik a fenti ünnepélyes megnyitáson mint vidéki vendégek megjelenni óhajtanak, hogy lakhelyüket sportegyleteik után — amelyek külön meghívást is kapnak — jelentessék be magukat, az esetben, ha az egylet maga képviselőitni óhajta magát az ünnepélyen, ha pedig lakhelyükön nincs ily egylet, vagy az egylet nem fog megjelenni, úgy forduljanak közvetlenül az OSC vezetőségéhez s jelentsék,

hogy hányan és melyik vonattal érkeznek, hogy fogadtatásukról gondoskodás történhessék.

Az OSC vezetősége

Miért nem játszottá végig Kricskov a vasárnapi mérkőzést. Élénk feltűnést keltett vasárnap, hogy az OSKV—Rádnicski mérkőzés második félidejében Kricskov, az OSKV válogatott hátvédje nem jelent meg a pályán. Távolmaradásának az oka az volt, hogy az öt-tőzöben keletkezett szóváltás folyamán a csapat több tagját megsértette. Hadzsi dr. az egyesület kitűnő ügyvezető elnöke erre Kricskovot a további játszástól eltiltotta és a két gól hátrányban lévő csapatot tíz emberrel küldte ki a pályára. Hadzsi dr. példaadó intézkedésének meg is lett az erkölcsi hatása, mert a csapat lelkes játékkal nemcsak hogy kiegyenlített, de a győzelmet is megszerezte. Hadzsi dr. erélye sok tanulsággal szolgálhat a többi noviszádi egyesület illetékes tényezői részére is.

— A makaróni és a németek. Dubrovnikban a Hotel Imperial éttermében történt. Egy több tagu német társaság leül az étterem egyik asztalához s ebédet rendel. Az egyik husételhez makarónit szervíroz a pincér, mire azt kérdi a németek közül az egyik: „Ez a makaróni jugoszláviai gyárból való?” A pincér azt gondolva, hogy a Hotel Imperialban csak nem mondhatja, hogy biz ezt Noviszádon a tésztagyárban csinálták, azt felelte: „Dehogy uram, ez valódi olasz makaróni.” Erre a németek haragosan csak annyit mondtak: „Azonnal vigye el az ételeket!” Hiába jött most már maga a tulajdonos és magyarázta a dolgot, nem használt semmit, a németek tudni sem akartak az olasz makaróniról és az ételeket vissza kellett vinni. Ilyen komoly a németek bojkottja Olaszország ellen, de legalább Dubrovnikban nem fogják majd a mi saját terményeinket olasz terményekként eladni.

— Olaszország ismét elismeri az egyházi házasságot. Olaszországban revizió alá veszik a házasságkötésről szóló törvényeket. A legnevezetesebb újítás az lesz, hogy Olaszország ismét elismeri a tisztán egyháziilag kötött házasságot is, csak azt köti ki, hogy a házasság megtörténtéről a plébánia átíratban értesítse a polgári anyakönyvvezetőt. A házasságjogban egyébként teljesen az egyházi törvénykönyv rendelkezéseit veszik alapul. Hasonló hír érkezik Közép- és Délamerika többi államából. Mindenfelé rájönnek ugyanis, amit különben minden komoly jogász régen tudott, hogy az egyházi házasságjog legtökéletesebb és minden állam a maga érdekében legjobban teszi, ha ahhoz minél szorosabban ragaszkodik. Érdekes és említésreméltó, hogy Olaszország soha, még a szabadkőműves kormányok alatt sem hozta be a polgári házasság mellett a házassági elváltást s az egyszer megházosultak sohasem köthettek harmadik személlyel még polgári házasságot sem. Kétségkívül ennek a körülménynek köszöni Olaszország, hogy benne a családi élet sokkal jobban virágzik, mint Európa vagy Amerika bármely más országában.

FOZSDE

Május 11	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.11	—	—	176.50
Zürich	—	1097.50	1097.50	1935.—
Newyork	517.—	56.65	56.80	—
London	25.10	275.25	275.50	486.—
Páris	16.17	177.—	—	315.—
Milano	20.61	225.50	225.25	399.—
Prága	15.31	168.10	168.20	296.25
Berlin	—	1350.—	1351.75	23.81
Budapest	7232.50	795.—	792.—	—
Brüsszel	16.30	—	—	316.—
Bécs	—	801.—	801.75	—
Bukarest	196.50	21.50	—	—
Amsterdam	207.82	—	—	40.20
Szófia	—	—	—	—
Krisztianfa	—	—	—	—
Szaloniki	—	—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Chicagói terménytőzsde

1926 május 11, 19 óra

Buza	Tengeri
május 1926 . . . 160.75	május 1926 . . . 69.5/8
Julius . . . 138.25	Julius . . . 74.1/8
Szeptember . . . 134.—	Szeptember . . . 77.5/8

(Irányzat: buza, tengeri állandó) (AVALA)

Novisadi terménytőzsde

1926 május 11. (Hivatalos jegyzések)

Buza	Tengeri
bácskai Usancen duplikát kassza	bácskai fehér 2 százalék duplikát kassza
kötés 300.—, 400 mm	kötés 130.—, 150 mm
szerémi 75, 2—3 százalék d. k.	bácskai defekt duplikát kassza
kötés 295.—, 400 mm	kötés 80.—, 350 mm
bácskai Indijja paritás d. k.	bácskai Indijja paritás d. k.
kötés 130.—, 500 mm	bácskai VI. Tisza R. k.
bácskai VI. Tisza R. k.	kötés 132.50, 4000 mm
szerémi V. Indijja paritás	kötés 130.—, 1300 mm
Buzaliszt	nullás kombinált Novisad d. k.
nullás kombinált Novisad d. k.	kötés 480.—, 100 mm
kötés 475.—, 100 mm	bácskai nullás g. d. k.
bácskai nullás g. d. k.	kötés 280.—, 100 mm
bácskai 6. sz. kenyér duplikát kassza	bácskai 6. sz. kenyér
kötés 280.—, 100 mm	kötés 275.—, 100 mm

Irányzat: változatlan

Novisadi értéktőzsde

1926 május 11. (Hivatalos jegyzések)

Állami sorsjegyek

2 és fél százalékos állami hadikártérítési sorsjegy kereslet 313.—, kínálat 316.—, kötés 314.—.

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátraleban levő előfizetőinket és viszontelrusítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget fordul postálva utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska” kiadóhivatala.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DELBÁCSKA” lapkiadóvállalat

A DUNA VIZÁLLÁSA

Május 1-én reggel	—	—	—	347
Május 2-án	—	—	—	352
Május 3-án	—	—	—	355
Május 4-én	—	—	—	354
Május 5-én	—	—	—	348
Május 6-án	—	—	—	342
Május 7-én	—	—	—	336
Május 8-án	—	—	—	332
Május 9-én	—	—	—	334
Május 10-én	—	—	—	335
Május 11-én	—	—	—	339

BÉRMÁLÁSRA

ajándéktárgyak, láncok, medailionok, mindenféle órák stb. legolcsóbbak: ZAJONC órás és ékszerésznél, Zeljeznicka u. 30. szám. — Javításokat olcsón és gyorsan készíti! 3734—6

Tisztelettel értesítem

a nagyérdemű közönséget, hogy

cipésműhelyt nyitottam

a Wagner-palota udvarában.

Kérem ismerőseimet és jóakaróimat, hogy megrendeléseikkel és javításokkal is felkeresni sziveskedjenek. Tisztelettel

Heintzi Rudolf

a volt Ivosevics cipőkereskedő üzletvezetője.
Elsőrendű munkák. — Gyors és pontos kiszolgálás.
Egy jó házból való fiu tanoncnak felvétetik.

HIRDETÉSEK

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézet
Novisad, Željeznička ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eljegyzési és esketési lapokat, falragaszokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legizlésebben és olcsó árakon.

TELEFON: 488. SZÁM.

Cukrász-segéd,

önálló jó munkás, felvétetik.

Kovács-cukrászda, Kula.

Fiatal bádógos-segéd
és egy kifutó fiu

felvétetik.

„IRIS” fém- és pléhárugyár

Novisad, Temerini kapunál Kanálison tul.

Az összes irodai munkában jártas, több évi gyakorlattal rendelkező tisztviselő

állást keres,

ki mind a három nyelven ír és beszél.
3400 Cím a kiadóban. 1-0

FOJT

Gyönyörű párisi kalapformák megérkeztek!
Vidékiek
6 óra alatt kielégítve!

Novi Sad, Njegoševa u. 9.

„DÉLBÁCSKA”

Somborban

a Pálmai-tőzsdében
naponta kapható.

FISCHER VLADIMIR és TÁRSA

NOVISAD

Kralja Petra ulica 23. (az udvarban)
Telefon 364.

„HAFA SOLID” harisnyák és keztyük nagykereskedése és
„KETTENMARKE” (F. Peter's Nachfolger, Wien) gallérgyár gyári lerakata.
Csak nagyban! — Gyári árak!

A novisadi rom. kath. egyházközség

levélbeni zárt ajánlat útján bérbe adja a Péter Király u. 30. számú bérházában levő következő üzlethelyiségeket:

1. A Roih Manó és Fiai által bérelt földszinti, emeleti üzlet és pincehelyiséget folyó évi augusztus hó 1-ével.

2. A Platz László által bérelt földszinti üzlet és pince helyiséget. Ezen helyiség a pályázat lejártakor történő döntés után azonnal átvehető. Ajánlatok f. évi május hó 20-ának déli 12 órájáig a hitközségi irodában adhatók le, ugyanott nyerhető bővebb felvilágosítás naponként d. e. 10-12 óra között.

Novisad, 1926. május 18-án.

A rom. kath. hitközség
elnöksége

Kordés

100-150 kordés felvétetik kőszállítás végett 3 km. szállítási távolságig új uton. Istálló, élelem biztosítva. Ár megállapodás szerint, szállítás hosszak alapján. Közlebbi felvilágosítás

Preduzeće puta Šemat Užice.

3944-1-3

Villamos motorok,

dinamók javítását és tekercselését, világítás, csengő, telefon, moziberendezéseket, rádió és autoakkumulátorok javítását, töltését és minden e szakmához tartozó munkát a legpontosabban és legolcsóbban vállalunk.

Peikert és Neurohr

elektrotechnikai és mechanikai vállalkozók Novi Sad, Primorska (Vásár) u. 21. — Specialis szakműhely.
3762-1-0

Házat vennék

a Željeznička (Petőfi) utcában vagy környékén. Négy-öt azonnal elfoglalható szobára szükség volna. Ügynököt nem díjazok. Irásbeli ajánlatokat „Házvétel” jellegre a kiadóhivatalba kérek.
3924-1-3

Vásár-hirdetmény

A novisadi országos állat és kirakodó vásár 1926. évi május hó 15., 16. és 17-én a Piroš-uton, a református temető mellett fog megtartatni, melyre mindenféle állatok véssmentes helyről leendő felhajtása szabályszerű marhalévéllal meg van engedve.

Minden iparos és kereskedő, valamint az utazó iparosok és kereskedők, akik elárusítás céljából jönnek a vásárra, kötelesek iparigazolványukat magukkal hozni. Akik iparigazolványukat nem hozzák magukkal, azoknak nem fog megengedtetni az árusítás a vásáron.

Ez a rendelet úgy az idegenekre, valamint a helybeliekre vonatkozik.

Az árúsító helyek kiosztása és ellenőrzése végett a vásárra jövő minden iparos és kereskedő köteles iparigazolványát a vásári hatóság felhívására felmutatni.

Akinek nincs iparigazolványa, az nem kap elárúsító helyet a vásáron.

A vásártéren senkinek sem szabad árúsító helyét elfoglalni, míg azt a vásár rendezésével megbízott tisztviselő meg nem határozza.

Novisad szab. és kir. város rendőrkapitányi hivatala, 1926. évi május hó 1-én.

Főkapitányi hivatal.

Polgárit végzett, szerb, magyar és német nyelveket beszélő

gyakornokot

keresek fogtechnikai laboratórium részére.
Cím **Abrahám könyvkereskedésben**
3929-1-2

Házvezetőnőnek

ajánlkozok plebániára magános nő, ki ebben a minőségben már 20 évig volt alkalmazásban és a háztartásnak minden ágazatában teljesen jártas. Cím a kiadóban.
3928-1-3

Egy használt, de jóállapotban levő jóhangu

ZONGORA

eladó. — Cím a kiadóhivatalban.
3945-1-3

Egy malom

teljes berendezéssel azonnal eladó. Egy nyersolajmotor 16 lóerős, 3 pár henger, 1 pár kő és a hozzávaló elevátorral, szijjak stb.
Jano Bagyonszki, Petrovac (Bačka).
3903 1-2

Cigányzenekar,

esetleg duett, zongoristandó és cigányprimással keresetlik. Cím a kiadóban.
3949-1-0

TELEPESEK FIGYELMÉBE!

Telepé, szőlőjét, házat, udvarát legolcsóbban drótfonattal keritheti be. A drótfonat kerítés nem vet árnyékot, szebb és tartósabb, mint a deszka vagy léckerítés. A legkülönbözőbb drótfonat

KRAMER TESTVÉREK

sodronyáru gyárában Novi Sad, Mali Liman,

szerezhetők be. — CSAK DRÓTFONATOT HASZNÁLJUNK KERÍTÉSNEK!